

ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวก ของเด็กปฐมวัย

The Effects of Moral Storytelling Activities on Early Childhood's Positive Communication Behaviors

ศุภพิชญ์ ศรีประสิทธิ์¹, นนทชนนภพ ปาลินทร์²

Supapit Sonprasit¹, Nontachanonpapop Palintorn²

มหาวิทยาลัยราชธานี¹⁻²

Ratchathani University¹⁻²

kroobob18@gmail.com¹

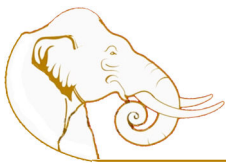
Received : September 12, 2024; Revised : February 5, 2025; Accepted : February 8, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับปฐมวัย อายุระหว่าง 3 - 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองหว้าทับทิม อำเภอยะผะ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) นิทานคุณธรรม จำนวน 8 เรื่อง มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม จำนวน 8 แผน มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย มีการใช้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยใช้สถิติ t-test แบบ dependent samples

ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย พบว่า หลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม มีคะแนนเฉลี่ย อยู่ในระดับสูง 2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม พบว่า ภายหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมเด็กปฐมวัยมีระดับพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกโดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: นิทานคุณธรรม; พฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวก; เด็กปฐมวัย

Abstract

This article aims to study and compare the positive communication behaviors of preschool children before and after participating in a moral story-telling activity. The research sample consisted of preschool students aged 3-4 years who were enrolled in the first semester of the 2024 academic year in Kindergarten Year 1 at Ban Nong Wa Thap Thai Child Development Center, Phayu District, Sisaket Province. The sample included 15 students, selected through cluster sampling. The research instruments used were:

1) Eight moral stories, with a high suitability rating. 2) Eight lesson plans for the moral story-telling activity, with a high suitability rating. 3) A behavior observation checklist for assessing positive communication behaviors in preschool children, with a reliability coefficient of .80. The statistical methods used to analyze the data were the mean, standard deviation, and a dependent samples t-test to compare the average scores before and after the activity.

Research results indicated:

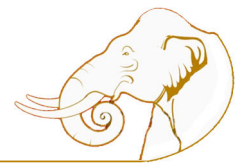
1. The study of positive communication behaviors of preschool children revealed that after participating in the moral story-telling activity, the average score was at a high level.

2. The comparison of positive communication behaviors of preschool children before and after the moral story-telling activity showed that, after the activity, the overall positive communication behaviors and each aspect were significantly higher than before the activity at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Moral Stories, Positive Communication Behaviors, Early Childhood

บทนำ

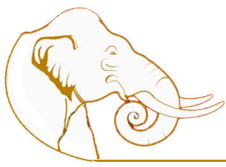
การสื่อสารเชิงบวก เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารและการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เด็กมีสภาพจิตใจที่มั่นคง มีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และความคิดที่เหมาะสมตามวัย โดยการสื่อสารเชิงบวกนี้ต้องมาพร้อมกับการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นด้วย เพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้งผู้พูด และผู้ฟัง ทำให้คนฟังเกิดแรงกระตุ้นภายในจิตใจ และยังทำให้ผู้พูดเป็นคนมีเสน่ห์เวลาพูดด้วย สิ่งเหล่านี้มักเกิดขึ้นได้ไม่ยากอยู่ที่การฝึกฝนและต้องแสดงออกอย่างมั่นใจ ดังที่ ปณิดา รุณเศรษฐกร (2564) ได้กล่าวว่า การกำหนดพฤติกรรมสื่อสารเชิงบวกเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อที่จะสอนและให้โอกาสเด็กได้ฝึกฝนพฤติกรรมนั้นจนเกิดเป็นทักษะและนิสัย สามารถเริ่มฝึกได้ตั้งแต่แรกเกิด จากการ

วิจัยด้านประสาทวิทยาได้พิสูจน์การทำงานของสมองให้เห็นแล้วว่าเมื่อสมองทำงานช้า ๆ สัมผัสช้า ๆ ได้รับข้อมูลช้า ๆ จะเกิดเป็น “ทักษะ” และกลายเป็นบุคลิกภาพภายในตัวตนซึ่งเป็นไปตามหลักของการพัฒนาสมอง โดยที่เป้าหมายสูงสุดของการสร้างพฤติกรรมสื่อสารเชิงบวก คือ เด็กต้องสามารถควบคุมอารมณ์ ความคิด ภาษาและพฤติกรรมของตนเองได้ ดังนั้น ผู้ที่ใกล้ชิดเด็ก ๆ จึงควรเป็นแบบอย่างที่ดี รวมถึงหมั่นชื่นชมเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับเด็ก ๆ ในการพัฒนาตัวเองให้ดียิ่งขึ้นไป จะเห็นได้ว่า การสื่อสารเชิงบวกจึงเป็นพื้นฐานการสื่อสารที่จำเป็นในชีวิตประจำวันอย่างมาก การวางรากฐานการสื่อสารเชิงบวกให้กับเด็กปฐมวัยจึงเป็นความจำเป็นที่ต้องได้รับกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังให้เด็กมีการพัฒนาทางการสื่อสารเชิงบวกรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความสำคัญในการสื่อสารเชิงบวกสำหรับเด็กปฐมวัยมีวิธีการเปลี่ยนแปลงการสื่อสารจากด้านลบสู่การสื่อสารเชิงบวก โดยมีแนวทางในการปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาการสื่อสารเชิงบวกและเทคนิคการพัฒนาการสื่อสารเชิงบวกสำหรับเด็กปฐมวัย

ทั้งนี้ จากการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความวิชาการและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลการจัดกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยพบว่า การสื่อสารเชิงบวกเป็นความสามารถในการทำความเข้าใจและยอมรับได้ทั้งสิ่งที่เป็นด้านบวกและด้านลบ พร้อมทั้งจะเข้าใจเรียนรู้และควบคุมอารมณ์ความรู้สึกได้ดีภายใต้สถานการณ์วิกฤตต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิต และเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ที่สามารถช่วยให้คนผ่านพ้นอุปสรรคนานัปการ หากบุคคลใดมีการสื่อสารเชิงบวกจะยิ่งดึงดูดสิ่งที่ดี ๆ เข้ามาในชีวิตของแต่ละคน การสื่อสารเชิงบวกจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงชีวิตให้ดีขึ้น ผู้ที่มีการสื่อสารเชิงบวกจะเป็นบุคคลที่มีสุขภาพจิตดี มีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตโดยใช้พลังที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ การพัฒนาการสื่อสารเชิงบวกในเด็กปฐมวัยควรเป็นลำดับความสำคัญที่อยู่เป็นลำดับต้น ๆ เพราะเป็นช่วงระยะก่อนวัยเรียนสำหรับการเจริญเติบโตและการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เด็กวัยนี้ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนทำให้ส่งผลทั้งร่างกายและจิตใจ การสร้างรากฐานที่เข้มแข็งและมีคุณภาพทางด้านอารมณ์ จิตใจ อุบิสัยและความสามารถจะส่งผลต่อชีวิตของเด็กในอนาคตได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ปัทมา ศิวะโกศิษฐ และ วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2562) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เด็กปฐมวัย หากไม่ได้รับการส่งเสริมจริยธรรมให้เป็นพื้นฐานในการประพฤติปฏิบัติตั้งแต่วัยเด็ก อาจกลายเป็นคนที่ยึดติดกับวัตถุนิยม เห็นแก่ตัว ฟุ้งเฟ้อ ขาดความยับยั้งชั่งใจขาดความอดทน ส่วน สิริรัตน มุ่งคุณโคตร และ ทศนีย์ นาคุณทรง (2565) ได้กล่าวว่า การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเด็กโดยตรง และมีความสำคัญต่อการปลูกฝังความรู้คู่ความดีรวมทั้งการพัฒนาความมีวินัยในตนเองเป็นอย่างยิ่ง แต่ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนมีอยู่บางประการ คือ เด็กขาดทักษะบางอย่างที่ควรต้องพัฒนา ควรเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบในชั้นเรียน

จากการศึกษาข้อมูลด้านการสื่อสารของเด็กปฐมวัย จากหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพยุห์ และครูผู้สอน ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลพยุห์ อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ ภาพรวม พบว่า เด็กส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว

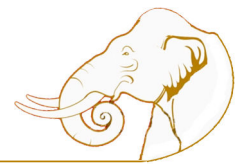

พูดจาหยาบคาย พูดไม่ไพเราะ มีปัญหาในการสื่อสารด้วยถ้อยคำและการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อผู้อื่น ตัวอย่างเช่น เวลาที่เด็กเล่นกับเพื่อนที่โรงเรียนเมื่อเกิดการสื่อสารที่ไม่เข้าใจกัน เด็กจะสื่อสารด้วยถ้อยคำที่ไม่เหมาะสมออกไปเกิดการทะเลาะกับเพื่อนทำให้เกิดเป็นความขัดแย้งกัน ไม่อยากจะเล่นกับเพื่อน หรือเมื่อผู้ใหญ่หรือครูถามเด็กมักพูดจาไม่มีหางเสียงไม่มี ครับ/คะ มักจะใช้คำพูดห้วน ๆ โดยปัญหาดังกล่าวอาจมาจากการเลียนแบบการสื่อสารจากตัวบุคคลหรือสภาพแวดล้อมที่เด็กอาศัยอยู่ ดังนั้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกในเด็กปฐมวัย เพื่อในอนาคตต่อไปเด็กจะได้ฝึกทักษะการสื่อสารเพื่อนำไปใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งทางการสื่อสารเพิ่มพื้นที่ในการสนทนาที่อบอุ่นปลอดภัยอันจะนำไปสู่ความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ทั้งนี้พฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกจะช่วยฝึกให้เด็กสื่อสารเป็น คิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้และแก้ปัญหาเป็น ส่งผลให้เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการเล่านิทานคุณธรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองหว้าทับทิม อำเภอยะผา จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยตามหลักแนวคิดทฤษฎีของ Bandura (1986) เกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการสังเกต หรือการเลียนแบบ (Observational Learning หรือ Modeling) การจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมจึงเปรียบเสมือนเป็นสิ่งที่ช่วยให้กระตุ้นดึงดูดความสนใจและเป็นแรงจูงใจให้เด็กได้คิดหรือปฏิบัติตาม นิทานจะสร้างคุณธรรมเพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติในทางที่ตรงและถูกต้อง ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย ซึ่งคาดว่าผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องจะนำไปใช้ในการพัฒนาส่งเสริมและปลูกฝังพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกให้กับเด็กตั้งแต่ยังเล็ก และใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อเด็กโตขึ้นสิ่งเหล่านี้จะช่วยหล่อหลอมให้เป็นเด็กที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีมารยาท พูดจาสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน เป็นเด็กที่น่ารัก มีผู้ใหญ่เอ็นดู เด็กรู้จักสื่อสารด้วยการใช้ถ้อยคำและท่าทางได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังช่วยบ่มเพาะให้เด็กเติบโตอย่างมีความสุขและเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม

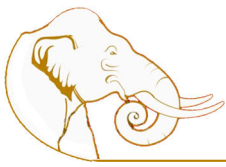

การทบทวนวรรณกรรม

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทานคุณธรรม

นิทานคุณธรรม หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณหรืออาจเป็นเรื่องราวที่แต่งขึ้นมาใหม่เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินใจและให้ความรู้สอดแทรกคติธรรมและแนวคิดด้านคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ฟังได้ประพฤติปฏิบัติตาม (กฤษดา โยธาราชภูรี, 2565) ทั้งนี้ อัจฉราพร สิงห์เจริญกิจ และ วิภาณี สุขเอิบ (2566) ได้ระบุไว้ว่า ความสำคัญของนิทานคุณธรรม คือ การสร้างนิสัยการปลูกฝังรักการอ่าน เป็นการฝึกทักษะทางภาษาและการสื่อสารให้กับเด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ผ่านเนื้อหาของนิทานคุณธรรม ซึ่งนิทานคุณธรรมนี้ครูผู้สอนสามารถสร้างเนื้อหาหรือตัวละครให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาเด็กให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ นั้น ๆ ในเนื้อหาของนิทานคุณธรรมมีการสอดแทรกข้อคิดสอนใจ อีกทั้งนิทานคุณธรรมยังช่วยเสริมสร้างทักษะทางภาษาและการสื่อสารนำไปสู่การใช้ภาษาและการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสมตามวัยอีกด้วย ทั้งนี้ ผลการวิจัยของ วีรญา สุวรรณวงศ์ และคณะ (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์และศึกษาคุณลักษณะความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรม โรงเรียนอนุบาลวิภาวี จังหวัดบึงกาฬ พบว่า หลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การเล่านิทานคุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ส่วน ผลการวิจัยของ ศุภวัฒน์ บุญนาดี และคณะ (2564) ที่ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย พบว่า พฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กสูงขึ้น เป็นเพราะว่า กิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม ซึ่งเนื้อหาของนิทานคุณธรรมนั้นส่งเสริมพฤติกรรมให้เด็กรู้จักการแบ่งปัน ให้เด็กรู้จักการเป็นผู้ให้ เป็นผู้รับช่วยเหลือบุคคลอื่น การอยู่ร่วมกันในสังคม ให้เด็กได้ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุยสนทนากัน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ความสำคัญของนิทานคุณธรรม คือ สิ่งที่มีประสิทธิภาพสำหรับการส่งเสริมการเรียนรู้ในการช่วยกระตุ้นจินตนาการ การส่งเสริมให้เด็กเป็นคนช่างคิด ช่างสังเกต ซึ่งเป็นพื้นฐานในการสร้างความมั่นใจ อีกทั้งนิทานคุณธรรมยังช่วยส่งเสริมด้านทักษะภาษา นำไปสู่การเข้าใจภาษาและสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นการปูพื้นฐานทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เนื้อหาในนิทานส่วนใหญ่มักสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และข้อคิดดี ๆ ไว้ในตอนท้ายเรื่อง นิทานคุณธรรมสามารถใช้เป็นสื่อในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีให้แก่เด็ก เป็นตัวบ่มเพาะคุณธรรมและจริยธรรมทำให้เด็กได้ตระหนักถึงคุณงามความดีและสิ่งเหล่านี้จะพัฒนาเป็นบุคลิกภาพติดตัวไปจนตลอดชีวิต ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยทางด้านคุณธรรม มีนักทฤษฎีทางจิตวิทยาส่วนใหญ่เชื่อว่าคุณธรรม เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลซึ่งมีต้นเหตุมาจากการได้รับอิทธิพลทางสังคมมากกว่าทางพันธุกรรม บุคคลจะต้องเรียนรู้และยอมรับประเพณีของสังคมของตนก่อน แต่อย่างไรก็ตามแนวคิดทางคุณธรรมนี้ยังมีความแตกต่างกัน ดังนั้น จึงสามารถนำทฤษฎีทางจิตวิทยามาศึกษาทางด้านคุณธรรม เช่น

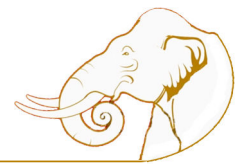
1. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมและคุณธรรมของ Piaget (1960) เป็นนักจิตวิทยาชาวสวิสเซอร์แลนด์ ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านการคิดและสติปัญญาในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

ของเด็ก เขาเชื่อว่าคุณธรรมจริยธรรมเป็นกระบวนการระหว่างความรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรม ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของทั้งองค์ประกอบที่เป็นพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม เขาอธิบายว่า กระบวนการที่ทำให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาทางจริยธรรมคุณธรรมนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสติปัญญาของแต่ละบุคคล ในการเรียนรู้กฎเกณฑ์หรือลักษณะที่แตกต่างทางสังคม โดยเพียเจต์ (Piaget) ได้แบ่งขั้นตอนการพัฒนาทางสติปัญญาออกเป็น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) วุฒิภาวะ (Maturation) เป็นการเตรียมความพร้อมของร่างกายเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาทางสติปัญญา ในการจัดประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับความพร้อมในแต่ละช่วงวัย 2) ประสบการณ์ (Experience) แบ่งเป็นประสบการณ์ที่เกิดจากการสร้างปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่ตามธรรมชาติในการค้นหาเหตุผลในการคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ 3) การถ่ายทอดความรู้ทางสังคม (Social Transmission) บุคคลที่อยู่รอบตัวได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ตัวบุคคลด้วยกระบวนการซึมซับประสบการณ์และการปรับโครงสร้างทางสติปัญญา และ 4) กระบวนการพัฒนาให้เกิดความสมดุล (Equilibration) หรือการควบคุมพฤติกรรมตนเอง (Self - regulation) ซึ่งมีอยู่ในตัวของแต่ละบุคคลเพื่อปรับพฤติกรรมในขั้นต่อไป

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรมของ Kohlberg (1976) Kohlberg เชื่อว่าพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรมของแต่ละบุคคลจะผ่านไปตามขั้นพัฒนาการ (Sequential stage) โดยมีพื้นฐานมาจากการใช้เหตุผลเชิงคุณธรรมจริยธรรม บทบาททางสังคมของแต่ละบุคคลนั้นจะมีความสัมพันธ์ในลักษณะปฏิสัมพันธ์กับพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรมนำไปสู่รูปแบบการเรียนรู้คุณธรรมในขั้นต่าง ๆ ในรูปแบบของวัฒนธรรมที่สังคมวางไว้ โดยกำหนดเป็นทฤษฎี (Kohlberg's theory) ไว้เป็นระดับจำแนกตามช่วงอายุสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งในระดับก่อนมีคุณธรรมหรือระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Reconvention Level) ช่วงอายุ 2 - 10 ปี เป็นลักษณะการแสดงออกเชิงคุณธรรมจริยธรรมและเหตุผล มีการตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง มี 2 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นยึดคำสั่งและการถูกลงโทษ คือ เด็กมีแนวโน้มว่าจะเชื่อฟังหรือเคารพกฎเกณฑ์เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษทางกายจากบุคคลที่มีอำนาจ เด็กจะแสดงพฤติกรรมตามกฎเกณฑ์และคำสั่งของพ่อแม่หรือผู้มีอำนาจในทุกเรื่องและทุกสถานการณ์ บุคคลส่วนใหญ่จึงถือเป็นเวลาที่เหมาะสมในการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็ก เด็กช่วงนี้จะแสดงคุณธรรมจริยธรรมเพราะกลัวการถูกลงโทษ เหตุเพราะผู้ใหญ่สั่ง เช่น กลัวการถูกตี เขาจะหลบหลีกไม่ให้ตัวเองถูกลงโทษ ยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่ เช่น การไม่รับของจากคนแปลกหน้าเพราะหลีกเลี่ยงการถูกแม่ตี และขั้นที่ 2 ขั้นยึดของรางวัล คือ การเลือกกระทำในสิ่งที่จะนำความพอใจมาให้ตนเอง หรือบุคคลใกล้ชิด เด็กจะกระทำดีมีคุณธรรมที่ตัวเองพอใจและสนใจจะเชื่อคำสั่งหรือไม่จะอยู่ที่ตัวเด็กเอง เด็กวัยนี้ต้องการการยอมรับจากผู้ใหญ่เขาจะแสวงหารางวัลด้วยการกระทำเมื่อเขาทำดีเขาต้องการให้ผู้ใหญ่ชมเชยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การพูดชมเชย โดยสามารถใช้การแสดงออกทางกายเพื่อเป็นการชื่นชมเด็ก ๆ ได้เช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น การเข้าไปกอด ลูบหัว และอื่น ๆ

จากทฤษฎีพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรม สรุปได้ว่า ตามความเชื่อของกลุ่มทฤษฎีพัฒนาการทางความคิดนั้นเชื่อว่า พัฒนาการทางด้านคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย มีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาและวัยของบุคคลนั้น ๆ มีองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ พัฒนาการทางสติปัญญา การเลียนแบบ การพัฒนาซูเปอร์อีโกในตัวของเด็กจากการเรียนรู้ เด็กสามารถคิดอย่างมีเหตุผลและปลูกฝังจาก

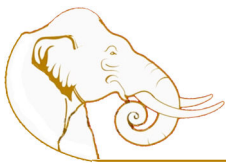

การอบรมสั่งสอนของพ่อแม่หรือผู้ดูแล สนับสนุนให้เด็กมีความประพฤติปฏิบัติดีมักเกิดจากการให้แรงเสริมทางบวกเด็กจะเกิดการเรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและบุคคลที่ใกล้ชิดที่มีอิทธิพลต่อตัวเด็ก พฤติกรรมที่เกิดขึ้นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามหลักการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความสำเร็จในสิ่งที่ตนเองต้องการ ดังนั้น การจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อปูพื้นฐานทางด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นการสนับสนุนให้เด็กเกิดความประพฤติดีหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสื่อสารเชิงบวก

การกำหนดพฤติกรรมสื่อสารเชิงบวกเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อที่จะสอนและให้โอกาสเด็กได้ฝึกฝนพฤติกรรมนั้นจนเกิดเป็นทักษะและนิสัยแล้ว สามารถเริ่มฝึกได้ตั้งแต่แรกเกิด จากการวิจัยด้านประสาทวิทยาได้พิสูจน์การทำงานของสมองให้เห็นแล้วว่าเมื่อสมองทำงานช้า ๆ สัมผัสช้า ๆ ได้รับข้อมูลช้า ๆ จะเกิดเป็น “ทักษะ” และกลายเป็นบุคลิกภาพภายในตัวตน ซึ่งเป็นไปตามหลักของการพัฒนาสมอง โดยที่เป้าหมายสูงสุดของการสร้างพฤติกรรมสื่อสารเชิงบวก คือ เด็กต้องสามารถควบคุมอารมณ์ ความคิด ภาษาและพฤติกรรมของตนเองได้ ซึ่งการปลูกฝังการสื่อสารเชิงบวกนี้จะช่วยฝึกให้เด็ก สื่อสารเป็น คิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้และแก้ปัญหาเป็น ส่งผลให้เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ปนัดดา ฐานเศรษฐกร, 2564) ทั้งนี้ Tu (2001) ได้ศึกษาการมีปฏิสัมพันธ์ด้วยการใช้ถ้อยคำระหว่างครูกับเด็กในการสอนวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า การใช้ถ้อยคำของครูทั้งสองวันเป็นการให้คำแนะนำในการเรียนรู้กับเด็กและการถามคำถาม ครูใช้ถ้อยคำชมเชยมากและกล่าวขอบคุณ ลักษณะคำถามที่ครูใช้ถามเป็นคำถามกระตุ้นเร้าความสนใจ การแก้ปัญหา การวัด การนับ การเปรียบเทียบและการใช้เหตุผล การที่ครูมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กด้วยการใช้ถ้อยคำและกระตุ้นด้วยประโยคคำถามทำให้เด็กเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนวิทยาศาสตร์มากขึ้นด้วย ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การสื่อสารเชิงบวก (Positive Communication) เป็นรูปแบบการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความรู้สึที่ดีด้วยถ้อยคำ คำพูด ตลอดจนการกระทำ การสื่อสารเชิงบวกจะดำเนินด้วยความรู้สึที่ผ่อนคลาย เป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น สามารถพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นเชิงบวกได้อย่างสร้างสรรค์ ช่วยลดความขัดแย้ง สร้างความเข้าใจ และช่วยโน้มน้าวการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดความร่วมมือ ความมุ่งมั่นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการในการพัฒนาตนเองอย่างภาคภูมิใจ ซึ่งทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเชิงบวก เช่น

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของ Bandura (1986) นักจิตวิทยาร่วมสมัย (An Contemporary Psychologist) Bandura ได้เสนอว่า การเรียนรู้ของมนุษย์นั้นเกิดจากพฤติกรรมของตัวบุคคล มีการปฏิสัมพันธ์กัน (Interaction) อย่างต่อเนื่องระหว่างบุคคลนั้น (Person) และสิ่งแวดล้อม (Environment) ใช้ในการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากตัวแบบ (Learning Through Modeling) โดยพฤติกรรมการเล่นแบบมีอิทธิพลอย่างมากในการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลนั้น การเลียนแบบถือ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรม การตอบสนองและปฏิกิริยาต่าง ๆ ของตัวแบบ สภาพแวดล้อมของตัวแบบ ผลการ

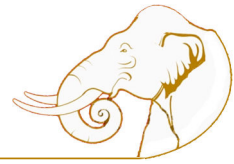

กระทำ คำบอกเล่า และความน่าเชื่อถือ เด็กจะเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดจากการสังเกต พฤติกรรมของตัวบุคคลนั้น ซึ่งประกอบไปด้วย 4 กระบวนการ คือ กระบวนการดึงดูดความสนใจ (Attentional Process) กระบวนการคงไว้ (Retention Process) กระบวนการแสดงออก (Motor Reproduction Process) และกระบวนการจูงใจ (Motivational Process)

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ของ Skinner (2014) นักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยมเป็นผู้นำทฤษฎีนี้มาใช้ เขาได้เขียนหนังสือ Verbal Behavior โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การพูดภาษาหรือการใช้ภาษาเกิดขึ้นได้เมื่อมีเหตุหรือสิ่งเร้า เงื่อนไขการเรียนรู้การใช้ภาษานั้นจะเกิดได้ต่อไป ถ้ามีการเสริมแรงหรือรางวัลเพราะการเสริมแรงหรือรางวัลจะเป็นตัวทำให้เกิดแนวโน้มที่จะใช้ภาษาลักษณะนั้น ๆ ต่อไป กล่าวคือเด็กเรียนรู้การพูดจากการเสริมแรง นักพฤติกรรมนิยมบางท่านเชื่อว่า เด็กเริ่มรู้ภาษาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เด็กเรียนรู้ภาษาจากการเลียนแบบโดยเด็กจะสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมหากเด็กได้รับการเสริมแรงจะทำให้การเลียนแบบเหมือนตัวแบบมากขึ้นทั้งวิธีและประโยค เมื่อเด็กใช้ภาษาต่อไปอย่างต่อเนื่องหรือใช้อย่างสม่ำเสมอจะเกิดการเรียนรู้จนเป็นนิสัย ซึ่งนิสัยเป็นพฤติกรรมที่สร้างได้ เช่น เด็กได้รับคำชมจากการพูด ทำให้เด็กพูดคำนั้นจนเป็นนิสัย สกินเนอร์ แบ่งองค์ประกอบสำคัญด้านภาษาไว้ 3 ประการ คือ 1. สิ่งเร้าหรือเงื่อนไขที่เกิดขึ้นก่อน 2. พฤติกรรมคำพูด และ 3. ผลที่ได้รับที่จะเป็นการเสริมแรงหรือรางวัล ซึ่งทำให้เกิดหลักการเรียนการสอนภาษาตามแนวคิดนี้ขึ้น ด้วยการพยายามจัดหาสิ่งเร้าที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนตอบสนองต่อการเรียนภาษานั้น ๆ การนำทฤษฎีการเรียนรู้ของสกินเนอร์ไปใช้ ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมสื่อสารเชิงบวกในเด็กปฐมวัยได้ ดังนี้ 1. การใช้การเสริมแรง (Reinforcement) ทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูควรให้การเสริมแรงด้วยการพูดชมเชยหรือให้แรงจูงใจ เมื่อเขาแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ออกมา เช่น คุณครูพูดชมเชย หรือให้ขนมแก่นักเรียน การเสริมแรงทางบวกจะไปกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรม (ที่เราให้รางวัลไป) ออกมามากขึ้น และ 2. การปลูกฝังพฤติกรรมบางอย่างและลดพฤติกรรมบางอย่าง (Shaping Behavior) คือการควบคุมการตอบสนองด้วยวิธีการเสริมแรง สกินเนอร์ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วย่อย ๆ เป็นขั้น ๆ และจัดลำดับให้เป็นเหตุเป็นผลเพื่อให้เรียนได้ง่ายและเมื่อสำเร็จในแต่ละขั้นจะได้รับแรงเสริมหรือให้รางวัล

จากทฤษฎีการสื่อสารเชิงบวก สรุปได้ว่า เด็กปฐมวัยเรียนรู้ภาษาการสื่อสารจากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวทั้งสิ่งแวดล้อมที่บ้านและโรงเรียน เด็กจะเรียนรู้การฟังและการสื่อสารก่อนเพราะการฟังและการสื่อสารเป็นของคู่กันเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ เมื่อฟังแล้วก็ต้องมีการสื่อสารโต้ตอบได้ การเรียนภาษาการสื่อสารของเด็กปฐมวัยไม่จำเป็นต้องอาศัยการสอนอย่างเป็นทางการหรือตามหลักไวยากรณ์ แต่จะเป็นการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวหรือเป็นการสอนแบบธรรมชาติ

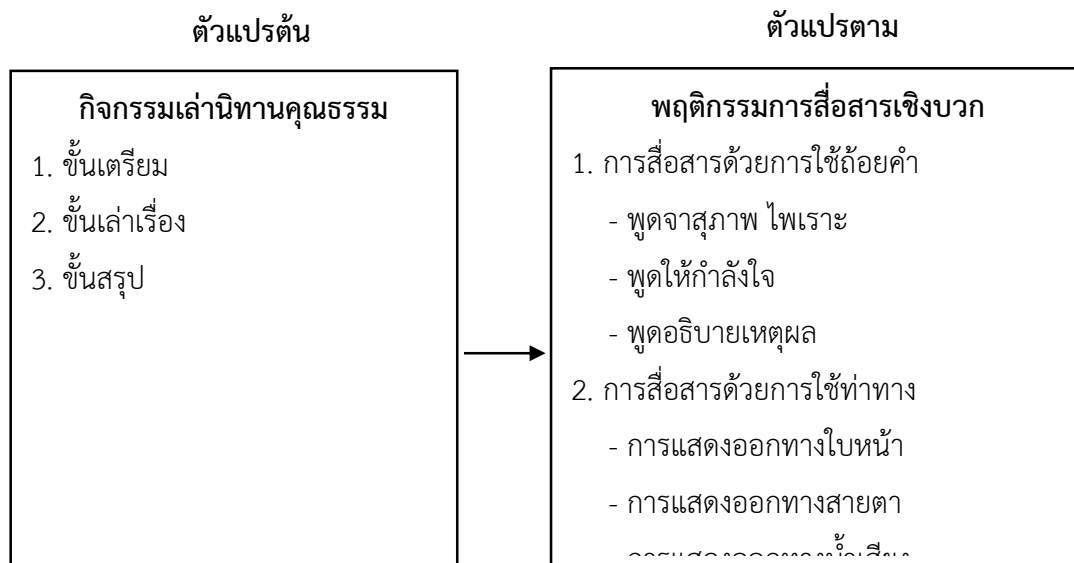
สรุปได้ว่า นิทานมีผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเด็ก เนื้อหาในนิทานคุณธรรมจริยธรรมมีการสอดแทรกข้อคิดที่มีทั้งความรู้ความสนุกสนานเพลิดเพลินทำให้เด็กเกิดจินตนาการ นิทานคุณธรรมจึงนับเป็นสื่อในการสร้างเสริมการสื่อสารเชิงบวก ความคิดสร้างสรรค์ เด็กเกิดความเข้าใจและรับรู้ได้ง่าย นอกจากนี้นิทานคุณธรรมยังช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เด็กเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นด้วย

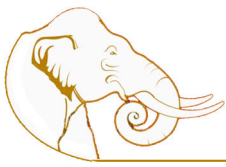
การเล่านิทานคุณธรรมจึงเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กเกิดพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ใช้การจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่สอดแทรกเนื้อหาในเรื่องพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวก โดยตัวละครที่ใช้ในนิทานคุณธรรมเป็นตัวละครที่ช่วยสร้างจินตนาการให้เด็กได้คิดตาม ตัวละครมีทั้งที่เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกที่เด็กควรได้ปฏิบัติตาม และมีตัวละครที่สะท้อนถึงแบบอย่างที่ไม่ดีในเรื่องของพฤติกรรมการสื่อสารเพื่อเป็นตัวอย่างที่เด็กควรหลีกเลี่ยงพฤติกรรมนั้น โดยการจัดกิจกรรม เล่านิทานคุณธรรม มีกระบวนการในการทำกิจกรรม 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียม เตรียมความพร้อมในการนำเด็กเข้าสู่บทเรียน ขั้นเล่านิทาน เด็ก ๆ ฟังนิทานคุณธรรมที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องการสื่อสารเชิงบวก และร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง และขั้นสรุป เด็กร่วมกันสรุปเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้รับจากการฟังนิทานคุณธรรม จากการทบทวนวรรณกรรม ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการจัดกิจกรรม เล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชาย – หญิง ระดับปฐมวัย อายุระหว่าง 3 - 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 กลุ่มเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพยุห์ อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียน 46 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชาย – หญิง ระดับปฐมวัย อายุระหว่าง 3 - 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองหว้าทับทิม อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้ 1. นิทานคุณธรรม จำนวน 8 เรื่อง 2. แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม จำนวน 8 แผน และ 3. แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทุกชนิดจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่า ผลการประเมินคุณภาพโดยรวมของหนังสือนิทานคุณธรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.91 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกทั้ง 2 ด้าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .67 - 1.00 สามารถใช้ได้ และนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อบกพร่องให้มีความเหมาะสม พบว่า แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกค่าความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ .80

3. การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลัง (One-Group Pre-test Post-test Design) ดังตารางที่ 1

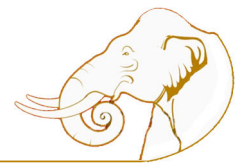
ตารางที่ 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ One-Group Pretest-Posttest Design

กลุ่ม	Pre - test	Treatment	Post - test
กลุ่มเป้าหมาย	T ₁	X	T ₂

เมื่อ T₁ แทน การสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกก่อนการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม (Pre-test)

X แทน การจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม

T₂ แทน การสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม (Post-test)

วิธีดำเนินการทดลอง โดยใช้กิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมของเด็กปฐมวัย โดยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ทำการทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมกับกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกที่ผ่านการประเมินคุณภาพแล้ว จำนวน 2 ด้าน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมทั้งหมด 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันอังคาร วันพุธ และวันพฤหัสบดี วันละ 20 นาที ในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ รวม 24 ครั้ง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย 2 ครั้ง ดังนี้ 1. เก็บคะแนน Pre-test ก่อนการใช้แผนการจัดประสบการณ์เล่านิทานคุณธรรมแผนที่ 1 กับกลุ่มตัวอย่าง 15 คน เพื่อบอกการเปรียบเทียบหลังการจัดกิจกรรม 2. เก็บคะแนน Post-test เมื่อเสร็จสิ้นแผนการจัดประสบการณ์เล่านิทานคุณธรรมแผนที่ 8 ซึ่งใช้แบบสังเกตชุดเดิมกับที่ใช้ในการสังเกตครั้งแรกเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การประเมินการให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวก

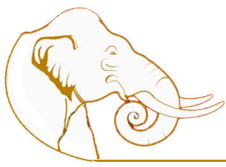
ระดับ	หมายถึง
3	เด็กสามารถแสดงพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกได้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ
2	เด็กสามารถแสดงพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกได้โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะเพียงเล็กน้อย
1	เด็กสามารถแสดงพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกได้โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะทั้งหมด

โดยมีคะแนนรวมทุกด้านเท่ากับ 21 คะแนน กำหนดให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 61 ดังนี้

ร้อยละ (%)	คะแนน	ระดับการสื่อสารเชิงบวก
81 - 100	18 - 21	มีการสื่อสารเชิงบวกอยู่ในระดับสูง
61 - 80	13 - 17	มีการสื่อสารเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง
1 - 60	1 - 12	มีการสื่อสารเชิงบวกอยู่ในระดับต่ำ

โดยประเมินด้านที่ 1 การใช้ถ้อยคำ มีคะแนนรวมเท่ากับ 9 คะแนน กำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ร้อยละ (%)	คะแนน	ระดับการสื่อสารเชิงบวก
81 - 100	7.21 - 9.00	มีการสื่อสารเชิงบวกอยู่ในระดับสูง
61 - 80	5.41 - 7.20	มีการสื่อสารเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง
1 - 60	1 - 5.40	มีการสื่อสารเชิงบวกอยู่ในระดับต่ำ

โดยประเมินด้านที่ 2 การใช้ทำทาง มีคะแนนรวมเท่ากับ 12 คะแนน กำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ร้อยละ (%)	คะแนน	ระดับการสื่อสารเชิงบวก
81 - 100	9.61 - 12.00	มีการสื่อสารเชิงบวกอยู่ในระดับสูง
61 - 80	7.21 - 9.60	มีการสื่อสารเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง
1 - 60	1 - 7.20	มีการสื่อสารเชิงบวกอยู่ในระดับต่ำ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย โดยนำข้อมูลไปหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรม โดยใช้สถิติ t-test แบบ dependent samples

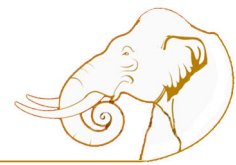
ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการจัดกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรม โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏผลแสดงดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการจัดกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรมของเด็กปฐมวัย (ให้ $n = 15$)

การสื่อสารเชิงบวก	หลังการจัดกิจกรรมเล่นิทานคุณธรรม		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านการใช้ถ้อยคำ	8.40	.51	สูง
- พูดจาสุภาพ ไพเราะ	3	0	
- พูดให้กำลังใจ	2.87	.35	
- พูดอธิบายเหตุผล	2.53	.51	
ด้านการใช้ทำทาง	11.53	.52	สูง
- การแสดงออกทางใบหน้า	2.93	.26	
- การแสดงออกทางสายตา	2.90	.35	
- การแสดงออกทางน้ำเสียง	2.80	.41	
- การแสดงออกด้วยท่าทางที่เหมาะสม	2.90	.35	
รวม	19.93	.77	สูง

จากตารางที่ 2 พบว่า เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ แผนที่ 1 - 8 พฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย มีระดับพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้ **1. ด้านการใช้ถ้อยคำ** พบว่า หลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรมพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับ สูง **2. ด้านการใช้ท่าทาง** พบว่า หลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรมพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับ สูง

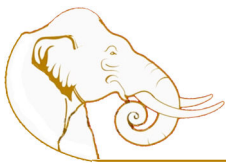
2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรม โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Samples ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรม (ให้ $n = 15$)

พฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย						
การสื่อสารเชิงบวก	ก่อนเรียน (Pre-test)		หลังเรียน (Post-test)		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการใช้ถ้อยคำ	4.73	.59	8.40	.51		
ด้านการใช้ท่าทาง	6.93	.59	11.53	.52		
รวม	11.67	.94	19.93	.77	33.31	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า พฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยเมื่อพิจารณารายด้านวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบได้ดังนี้ **1. ด้านการใช้ถ้อยคำ** พบว่า ภายหลังการทดลองการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรมพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรม **2. ด้านการใช้ท่าทาง** พบว่า ภายหลังการทดลองการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรมพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรม เมื่อเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยแบบรายด้านและโดยภาพรวมทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกหลังการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า คะแนนพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรมสูงกว่าก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานคุณธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

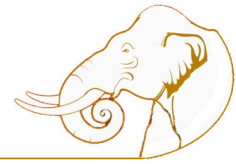

อภิปรายผลการวิจัย

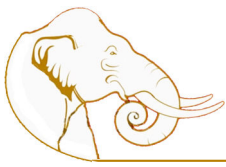
จากผลการศึกษาอภิปรายในประเด็นดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย หลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมตามแผนการจัดประสบการณ์แผนที่ 1 - 8 สรุปโดยภาพรวมได้ว่า พฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับ สูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้ 1. ด้านการใช้ถ้อยคำ พบว่า หลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับ สูง 2. ด้านการใช้ท่าทาง พบว่า หลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับ สูง ทั้งนี้เป็นเพราะก่อนที่ผู้วิจัยจะดำเนินการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม พบว่า การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองหว้าทับทิม เป็นการจัดกิจกรรมตามตารางที่กำหนด โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นครูอาจไม่ได้เน้น หรือมีการเล่านิทานคุณธรรมที่สอดแทรกเนื้อหาในเรื่องของพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกให้เด็กได้เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกทั้งด้านการใช้ถ้อยคำและด้านการใช้ท่าทางอยู่ในระดับที่ต่ำ เด็กพูดไม่มีหางเสียง ไม่ไพเราะ พูดจาหยาบคาย ไม่รู้จักการพูดเพื่อให้อีกฝ่ายพอใจ และการแสดงออกด้วยท่าทางที่ไม่เหมาะสม เด็กไม่เกิดการเรียนรู้หรือเห็นตัวอย่างต้นแบบจากตัวละครในนิทานคุณธรรมที่ใช้ในการสังเกตหรือเลียนแบบพฤติกรรมนั้น และอาจเป็นเพราะว่านิทานให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน นิทานจึงถือเป็นหัวใจสำคัญและถือเป็นสื่อชนิดหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับเด็กปฐมวัยมาก การเล่านิทานคุณธรรมจึงเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กเห็นภาพเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนมากขึ้น ดังนั้น การเล่านิทานคุณธรรมเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กเห็นภาพเป็นรูปธรรมชัดเจนมากขึ้น สอดคล้องกับสุดใจ คำเขียว (2563) ที่ได้กล่าวว่า การกิจกรรมพัฒนา โดยใช้นิทานคุณธรรม ครูต้องเตรียมความพร้อมนักเรียนเกี่ยวกับทักษะการฟัง ทักษะการดู และทักษะการตั้งคำถาม โดยการยกเอาเหตุการณ์ในชีวิตจริง หรือเหตุการณ์สมมติขึ้นมาเล่าให้นักเรียนฟัง และตั้งคำถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่เล่า นำภาพเกี่ยวกับเรื่องที่เล่ามาให้นักเรียนดูและถามเกี่ยวกับภาพเหล่านั้น การเล่าเรื่องบางตอนซ้ำ พร้อมให้ดูภาพประกอบ และใช้คำถาม ถามนักเรียนว่า มีคำถามอะไร หรือสงสัยอะไรจะถามครูบ้าง และครูจะยกตัวอย่างคำถามให้นักเรียนฟังว่า ควรจะถามอะไร อย่างไร บางครั้งได้จัดกิจกรรมให้คิดคำถามเป็นกลุ่ม และสังเกตดูนักเรียนเป็นรายบุคคล จนมั่นใจว่านักเรียนทุกคนรู้แนวทางในการใช้ทักษะการฟัง การดู และการตั้งคำถาม เพื่อการแสวงหาความรู้ แม้จะมีทักษะไม่เท่ากัน แต่ทุกคนเห็นแนวทางในการเรียนรู้ ดังนั้น ครูต้องให้ความสำคัญและเห็นประโยชน์ของการเล่านิทานที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัย และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของศุภวัฒน์ บุญนาค และคณะ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย พบว่า ผลการศึกษาพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัยก่อน ระหว่างและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม ภาพรวม เด็กมีพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กสูงขึ้น

2. หลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมได้นำผลการวิจัยก่อนการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม และหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมเปรียบเทียบกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า หลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมเด็กมีพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมอย่างมี

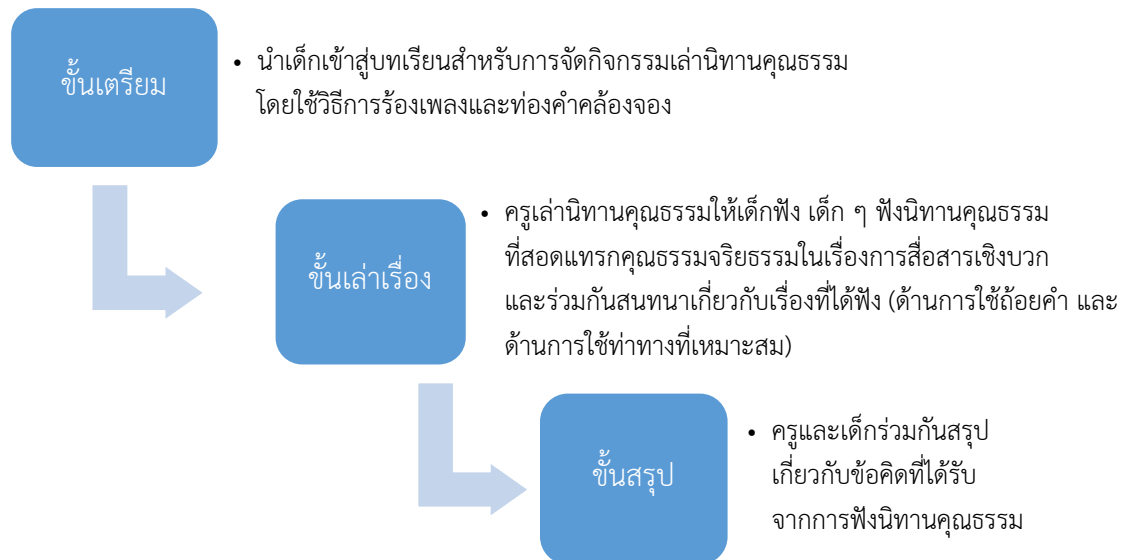

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ก่อนการวิจัย เป็นเหตุผลสนับสนุนว่าการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมส่งผลต่อพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อให้เด็กเกิดพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกผู้วิจัยจึงได้สร้างนิทานคุณธรรมโดยได้สอดแทรกคุณธรรมในเรื่องของพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกลงไปในเรื่องของนิทานคุณธรรม โดยตัวละครที่ใช้ในนิทานคุณธรรมเป็นตัวละครที่ช่วยสร้างจินตนาการให้เด็กได้คิดตาม มีทั้งตัวละครที่เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการใช้คำพูดที่สุภาพไพเราะและการใช้ท่าทางที่เหมาะสม และมีตัวละครที่สะท้อนถึงแบบอย่างที่ไม่ดีในเรื่องของพฤติกรรมการสื่อสารเพื่อเป็นตัวอย่างที่เด็กควรหลีกเลี่ยงพฤติกรรมนั้น เพื่อให้เด็กได้คิดตามและได้เห็นตัวอย่างที่เป็นต้นแบบจากตัวละครในหนังสือนิทานคุณธรรม เด็กได้เลียนแบบและสังเกตพฤติกรรมของตัวละครนั้น ๆ และนำมาประพฤติปฏิบัติตาม ดังที่ ปันตดา ฐนเศรษฐกร (2564) ได้กล่าวว่า การกำหนดพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อที่จะสอนและให้โอกาสเด็กได้ฝึกฝนพฤติกรรมนั้นจนเกิดเป็นทักษะและนิสัยสามารถเริ่มฝึกได้ตั้งแต่แรกเกิด จากการวิจัยด้านประสาทวิทยาได้พิสูจน์การทำงานของสมองให้เห็นแล้วว่าเมื่อสมองทำงานช้า ๆ สัมผัสช้า ๆ ได้รับข้อมูลช้า ๆ จะเกิดเป็น “ทักษะ” และกลายเป็นบุคลิกภาพภายในตัวตน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรญา สุวรรณวงศ์ และคณะ (2564) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์และศึกษาคุณลักษณะความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรม โรงเรียนอนุบาลวิภาวี จังหวัดบึงกาฬ ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 โดยผลการสังเกตคุณลักษณะความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัย หลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการเล่านิทานคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีผลการวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัย หลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การเล่านิทานคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย สรุปดังภาพที่ 2

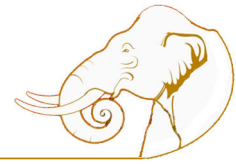

ภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย

จากภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย สรุปได้ว่า กิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมในเรื่องการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยประยุกต์ใช้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 1. ขั้นเตรียม:** การเตรียมความพร้อมในการนำเด็กเข้าสู่บทเรียนสำหรับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมโดยใช้วิธีการร้องเพลงและท่องคำคล้องจอง
- 2. ขั้นเล่าเรื่อง:** ครูเล่านิทานคุณธรรมให้เด็กฟัง เด็ก ๆ ฟังนิทานคุณธรรมที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องการสื่อสารเชิงบวก และร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟัง
- 3. ขั้นสรุป:** ครูและเด็กร่วมกันสรุปเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้รับจากการฟังนิทานคุณธรรม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องการสื่อสารเชิงบวกมีผลต่อการพัฒนาส่งเสริมพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย ทั้งด้านการใช้ถ้อยคำ และด้านการใช้ท่าทางที่เหมาะสม ส่งผลให้เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกสูงขึ้นกว่าก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม เป็นการสนับสนุนว่านิทานคุณธรรมช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยไปในทิศทางที่ดีขึ้น เด็กเกิดความคิดยืดหยุ่น มีทัศนคติเชิงบวก ช่างคิด ช่างสังเกต แสดงออกในการสื่อสารด้วยการใช้ถ้อยคำหรือท่าทางที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า นิทานคุณธรรม จึงเป็นสื่อเพื่อให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นแบบและสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกในเรื่องการใช้คำพูดสุภาพ ไพเราะ และการใช้ท่าทางที่

เหมาะสม ส่งเสริมให้เด็กได้คิดและได้ลงมือปฏิบัติในทางตรง นำมาฝึกฝนพฤติกรรมนั้นจนเกิดเป็นทักษะ และนิสัย และสามารถนำพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกนั้นมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

สรุป

จากการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย สรุปได้ว่า

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม พบว่า พฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ สูง
2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม พบว่า ภายหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมเด็กปฐมวัยมีระดับ พฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวก โดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

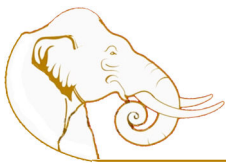
ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

- 1.1 แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมนี้สามารถนำไปใช้เพื่อส่งเสริมพฤติกรรม การสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัย โดยก่อนการนำแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมไปใช้ผู้ที่สนใจ ควร ศึกษาทำความเข้าใจแผนให้ละเอียดรอบคอบทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน
- 1.2 การจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม นิทานที่ใช้ควรมีความหลากหลาย เนื้อหาที่ใช้ ไม่ ซับซ้อน เรียบง่าย มีความสนุกสนานชวนให้เด็กคิดตาม ผู้เล่าไม่ควรเล่าเรื่องเดียวกันบ่อยๆเพราะจะทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจฟัง
- 1.3 การจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ควรมีการสร้างบรรยากาศ และใช้การเสริมแรงอย่างเหมาะสม เพื่อจะได้ส่งเสริมพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กได้อย่างเต็ม ความสามารถ เด็กเกิดความเข้าใจและเกิดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

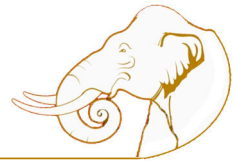
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวกของเด็กปฐมวัยโดย การจัดกิจกรรมในรูปแบบอื่นนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม
- 2.2 ควรขยายผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารเชิงบวก ใน ระดับช่วงอายุที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษดา โยธาราชภูริ. (2565). การจัดการเรียนรู้แบบบรรณฐานการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังพูดภาษาอังกฤษและความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา*, 12(2): 399-413.
- ปนัดดา ธนเศรษฐกร. (2564). *ทักษะสมอง EF ในโครงการพัฒนาวิทยากรกระบวนการ Executive Functions (EF)*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน).
- ปัทมา ศิวะโกศิษฐ์ และ วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์. (2562). ผลของการเล่านิทานและบทบาทของนิทานในการส่งเสริมพฤติกรรมทางจริยธรรมของเด็กปฐมวัยที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 30(1): 178-188.
- วีรญา สุวรรณวงศ์, วันเพ็ญ นันทะศรี และ วลัณิกา ฉลากบาง. (2564). การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเล่านิทานคุณธรรม โรงเรียนอนุบาลวิภาวี จังหวัดบึงกาฬ. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 18(2): 224-236.
- ศุภวัฒน์ บุญนาดี, นนทชนนปภพ ปาลินทร, คตศิลป์ อากุ่น และ พรรณวดี เสงี่ยมศักดิ์. (2564). ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 6(2): 113-121.
- สิริรัตนา มุ่งคุณโคตร และ ทศนีย์ นาคุณทรง. (2565). การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย. *วารสารสถาบันวิจัยพินลธรรม*, 9(1): 99-111.
- สุดใจ คำเขียว. (2563). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองปาดอง. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 3(8): 159-170.
- อัจฉราพร สิงห์เจริญกิจ และ วิภาณี สุขเอิบ (2566). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานและการเล่นสร้างสรรค์. *วารสารพุทธศาสตร์ มจร อุบลราชธานี*, 5(1): 1759-1767.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Kohlberg, L. (1976). *Moral stages and moralization: The cognitive-development approach*. In T. Lickona (Ed.), *Moral Development and Behavior: Theory and Research and Social Issues* (pp. 31-53). New York, NY: Holt, Rinehart, and Winston.
- Piaget, J. (1960). *The moral judgement of the child*. Illinois: The Free Press.
- Skinner, B. F. (2014). *Science and human behavior*. MA: The B. F.

Tu, T. H. (2001). *Teacher –child verbal interactions in preschool science teaching*. Iowa State University. [Online].
<https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=38f4eb21074214111780be3a2d03e72b55eb74fc>